

SPIS TREŚCI

WSTĘP – DARIUSZ ROSATI	11
------------------------------	----

CZĘŚĆ I. FUNKCJONOWANIE STREFY EURO

ROZDZIAŁ 1. DZIESIĘĆ LAT STREFY EURO: SUKCES CZY NIESPEŁNIONE NADZIEJE?

– DARIUSZ ROSATI	17
1.1. Wstęp	17
1.2. Najkrótsza historia integracji walutowej	18
1.3. Cele i oczekiwania	20
1.4. Wpływ wprowadzenia wspólnej waluty na zmienne nominalne: ceny, kurs walutowy i stopy procentowe.	22
1.4.1. Ceny i inflacja	22
1.4.2. Kursy walutowe	26
1.4.3. Stopy procentowe	28
1.5. Wpływ wprowadzenia wspólnej waluty na zmienne realne: wzrost gospodarczy, zatrudnienie, wydajność pracy, synchronizacja cyklu koniunkturalnego	31
1.5.1. Spadek nominalnych stóp procentowych a tempo wzrostu gospodarczego.	31
1.5.2. Wpływ wspólnej waluty na zatrudnienie i wydajność pracy	34
1.5.3. Wspólna waluta a synchronizacja cyklu koniunkturalnego.	36
1.6. Polityka makroekonomiczna w strefie euro.	38
1.6.1. Polityka pieniężna	39
1.6.2. Polityka fiskalna	41
1.7. Podsumowanie	45

ROZDZIAŁ 2. FINANSY PUBLICZNE W KRAJACH STREFY EURO: SKUTECZNOŚĆ MECHANIZMÓW DYSCYPLINUJĄCYCH POLITYKĘ BUDŻETOWĄ –

LEOKADIA OREŹIAK.	48
2.1. Zdecentralizowany charakter polityki budżetowej w strefie euro	48
2.2. Zasady i praktyka stosowania Paktu Stabilności i Wzrostu	50
2.3. Stan finansów publicznych w strefie euro	53
2.4. Wnioski ze stosowania Paktu Stabilności i Wzrostu	58
2.5. Wyzwania dla finansów publicznych w związku z kryzysem w gospodarce światowej.	60
2.6. Uwagi końcowe.	65

ROZDZIAŁ 3. POLITYKA KONSOLIDACJI BUDŻETÓW PAŃSTW UE W ŚWIELE WYMOGÓW UNII GOSPODARCZEJ I WALUTOWEJ – KATARZYNA ŻUKROWSKA	68
3.1. Pojęcie konsolidacji budżetu	68
3.2. Różne metody konsolidacji budżetów	69
3.3. Zastosowanie polityki konsolidacji budżetu w praktyce	71
3.4. Trwałość stosowanych polityk konsolidacji	78
3.5. Wnioski	82
 ROZDZIAŁ 4. POWSTAWANIE JEDNOLITEGO RYNKU FINANSOWEGO KRAJÓW UE W LATACH 2000-2008 – GRZEGORZ NOSIADEK	85
4.1. Wstęp	85
4.2. Kraje UE a globalizacja finansowa	86
4.2.1. Etapy i korzyści z globalizacji finansowej	86
4.2.2. Efekty globalizacji finansowej	91
4.3. Integracja finansowa krajów UE	102
4.3.1. Pojęcie i formy (etapy) integracji finansowej	102
4.3.2. Rynki aktywów finansowych krajów UE	107
4.3.2.1. Rynki pieniężne i walutowe	107
4.3.2.2. Rynki kapitałowe krajów UE	110
4.3.3. Rynki usług finansowych krajów UE	112
4.3.3.1. Rynek bankowy (instytucje kredytowe)	112
4.3.3.2. Rynek ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	116
4.3.3.3. Rynek usług kapitałowych (pośrednictwa w zakresie papierów wartościowych)	121
4.3.3.4. Rynek usług zarządzania aktywami finansowymi (fundusze inwestycyjne i firmy inwestycyjne)	124
4.4. Polityka integracyjna w dziedzinie usług finansowych	129
4.4.1. Podstawy instytucjonalne utworzenia jednolitego rynku finansowego	129
4.4.2. Plan Działań w dziedzinie Usług Finansowych (FSAP)	131
4.4.3. Proces Lamfalussy’ego	138
4.4.4. Infrastruktura rynku finansowego krajów UE	142
4.5. Perspektywy utworzenia w pełni jednolitego europejskiego rynku finansowego	145
 ROZDZIAŁ 5. AKCESJA SŁOWENII DO STREFY EURO – PIOTR STOLARCZYK	163
5.1. Wstęp	163
5.2. Droga Słowenii do euro	163
5.2.1. Aspekty polityczne	163
5.2.2. Aspekty ekonomiczne. Kryteria konwergencji	164
5.3. Gospodarka Słowenii w świetle teorii OCA	170

5.3.1. Teoria OCA. Podstawowe elementy	170
5.3.2. Słownia a OCA	173
5.3.3. Otwartość gospodarki i powiązania handlowe	178
5.3.4. Dywersyfikacja produkcji i eksportu	181
5.3.5. Rynek pracy	185
5.4. Podsumowanie	190

CZĘŚĆ II. WEJŚCIE POLSKI DO STREFY EURO

ROZDZIAŁ 6. PODSTAWY SKUTECZNEJ STRATEGII INTEGRACJI WALUTOWEJ – CEZARY WÓJCIK I KAMIL KRYŃSKI	195
6.1. Wstęp	195
6.2. Atrybuty skutecznej strategii integracji walutowej	196
6.3. Polityka gospodarcza a wpływ euro na wzrost: ujęcie teoretyczne	198
6.4. Implikacje dla Polski	203
6.5. Zakończenie	209

ROZDZIAŁ 7. STRATEGIA WEJŚCIA POLSKI DO STREFY EURO: KLUCZOWE DECYZJE I OCENA RYZYKA – STANISŁAW GOMUŁKA	212
7.1. Wprowadzenie	212
7.2. Zmiana Konstytucji RP i ryzyko polityczne	213
7.3. Wybór daty wejścia do ERM2.	215
7.4. Wybór kursu referencyjnego (parytetu centralnego) przy wejściu do ERM2.	216
7.5. Wpływ kryzysu na tempo wzrostu gospodarczego a spełnienie kryterium fiskalnego i kryterium inflacyjnego.	217
7.6. Uwagi końcowe.	220

ROZDZIAŁ 8. WARUNKI UCZESTNICTWA POLSKI W STREFIE EURO – JERZY OSIATYŃSKI	221
8.1. Uwagi wstępne	221
8.2. Termin akcesji a faza cyklu koniunkturalnego	222
8.3. Termin akcesji a nierozwiązane dotąd problemy strukturalne	224
8.3.1. Sztynność wydatków publicznych	224
8.3.2. Jak finansować dokończenie restrukturyzacji?	226
8.4. Inflacja strukturalna i rygory wspólnego obszaru walutowego	228
8.5. Wnioski	229

ROZDZIAŁ 9. POLSKA W STREFIE EURO: JAK ZAPEWNIĆ DŁUGOOKRESOWĄ KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI? – ANDRZEJ SŁAWIŃSKI	232
9.1. Wprowadzenie	232

9.2. Przyczyny różnicowania się konkurencyjności gospodarek wewnątrz strefy euro	235
9.3. Czynniki ryzyka wystąpienia niestabilnego boomu kredytowego	238
9.4. Pożądane kierunki zmian instytucjonalnych	241
Rozdział 10. Akcesja Polski do strefy euro w świetle potencjalnych zmian na światowym rynku walutowym – MARIAN GUZEK	247
10.1. Wstęp	247
10.2. Pozycja dolara i euro w gospodarce światowej	248
10.3. Zmiany światowego systemu walutowego i ich wpływ na akcesję Polski do strefy euro	250
10.4. Kwestia przygotowania Polski do wprowadzenia euro w warunkach światowego kryzysu finansowego	253
ROZDZIAŁ 11. DOŚWIADCZENIA SŁOWACJI NA DRODZE DO STREFY EURO. WNIOSKI DLA POLSKI – JAKUB BOROWSKI	257
11.1. Wstęp	257
11.2. Zmienność kursu walutowego w systemie ERM2	257
11.3. Skuteczność interwencji walutowych w ERM2	261
11.4. Rola zagranicznych inwestycji bezpośrednich	263
11.5. Spełnienie kryterium inflacyjnego	264
11.6. Spełnienie kryterium fiskalnego	265
11.7. Wnioski	266
ROZDZIAŁ 12. WPŁYW AKCESJI POLSKI DO STREFY EURO NA PRZEPŁYWY BEZPOŚREDNICH INWESTYCJI ZAGRANICZNYCH – RAFAŁ JAROSZ ..	268
12.1. Wstęp	268
12.2. Znaczenie bezpośrednich inwestycji zagranicznych dla gospodarki kraju przyjmującego	269
12.3. Unia monetarna jako jeden z determinantów napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych	271
12.4. Podsumowanie	271
ROZDZIAŁ 13. WEJŚCIE POLSKI DO STREFY EURO. PERSPEKTYWA POLITOLOGA – JÓZEF FISZER	280
13.1. Wstęp	280
13.2. Integracja europejska a suwerenność państw członkowskich	282
13.3. Polska strategia europejska	285
13.4. Integracja jako czynnik stabilności i rozwoju	290
13.5. Wprowadzenie euro – aspekty polityczne	293
13.6. Uwagi końcowe	301

ROZDZIAŁ 14. KONSTYTUCJA RP A WEJŚCIE POLSKI DO STREFY EURO – ARTUR NOWAK-FAR	305
14.1. Aktualny status Polski w kontekście członkostwa w Unii Gospodarczej i Walutowej w UE	305
14.2. Uchylenie derogacji	308
14.3. Wyzwania pełnego członkostwa w Unii Gospodarczej i Walutowej a Konstytucja RP	309
14.3.1. Traktatowy obowiązek dążenia do uchylenia derogacji art. 122	309
14.3.2. Przepisy Konstytucji RP wymagające zmian	311
14.4. Scenariusz zmiany Konstytucji	313
14.5. Kwestia referendum w sprawie przyjęcia euro	314
14.6. Wnioski	315